

СУ „Васил Левски“

7650 гр. Дулово, обл. Силистра, ул. „Кирил и Методий“ № 11,
тел.0864/ 22267; su-dulovo.com; e-mail: info-1900301@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

СТЕЛИЯН ТОТЕВ

STELIYAN
IVANOV
TOTEV

Digitally signed by
STELIYAN IVANOV
TOTEV
Date: 2026.09.18
10:26:15 +03'00'

Директор на СУ „Васил Левски“

гр. Дулово

Заповед № ПД-02-731/11.09.2026 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

Програмата е приета с решение на Педагогическия съвет, отразено в Протокол № 6/11.09.2026 г., и е утвърдена със Заповед № ПД-02-731/11.09.2026 г. на директора на училището.

СУ „Васил Левски“

7650 гр. Дулово, обл. Силистра, ул. „Кирил и Методий“ № 11,
тел.0864/ 22267; su-dulovo.com; e-mail: info-1900301@edu.mon.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи изразява ангажимента на СУ „Васил Левски“ – гр. Дулово за осигуряване на равнопоставен достъп до качествено образование, участие и развитие в сигурна, подкрепяща и недискриминационна училищна среда.

2. Програмата определя основните цели, приоритети, дейности и отговорности за премахване на пречките пред ученето и участието, за ранно разпознаване на потребностите и за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

3. Подкрепата се организира в най-добрия интерес на детето или ученика, съобразно неговата индивидуалност, силни страни и потребности, при активно взаимодействие с родителите и с компетентните институции.

4. Програмата е разработена в съответствие със следните нормативни и стратегически документи, в действащите им редакции:

Конституцията на Република България и Закона за защита от дискриминация;

Закона за предучилищното и училищното образование;

Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г.;

Закона за закрила на детето и Конвенцията на ООН за правата на детето;

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;

Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030);

Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030) и приложимите национални, областни и общински стратегически документи.

РАЗДЕЛ 1

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

1. Осигуряването на равен достъп до качествено образование включва два взаимносвързани елемента:

обхващане, включване и устойчиво участие на всяко дете и ученик в образователния процес, независимо от неговия социален статус, етническа принадлежност, здравословно състояние, увреждане, език, семейна среда или друго лично положение;

изграждане на достъпна физическа, психологическа и социална среда и предоставяне на подкрепа за личностно развитие съобразно индивидуалните потребности.

2. За целите на програмата към уязвимите групи се отнасят деца и ученици, при които съществува повишен риск от ограничен достъп, затруднено участие, образователни дефицити, отсъствия, отпадане, насилие, дискриминация или социално изключване поради фактори в личното развитие, здравословното състояние, семейството, социално-икономическата, езиковата или културната среда. Принадлежността към определена група не се приема сама по себе си като дефицит и не води автоматично до определяне на подкрепа.

3. Конкретните потребности и мерки се определят индивидуално въз основа на наблюдение, екипна работа, информация от ученика и родителя и, когато е необходимо, оценка на индивидуалните потребности по реда на Наредбата за приобщаващото образование.

А/ Анализ на средата

1. СУ „Васил Левски“ – гр. Дулово осигурява обучение от I до XII клас в общообразователни, профилирани и професионални паралелки. Разнообразието на ученическата общност изисква системни действия за равнопоставено участие, проследяване на напредъка, подкрепа при образователните преходи и предотвратяване на ранното напускане.

2. В училищната среда могат да бъдат установени ученици с обучителни затруднения, езикови дефицити, нерегулярно посещение, затруднена семейна или социално-икономическа среда, риск от насилие или отпадане и потребност от съдействие за достъп до образование и училищни дейности.

3. Обучават се и ученици, за които е установена или може да бъде установена потребност от допълнителна подкрепа за личностно развитие – със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби или с хронични заболявания. Оценяването на резултатите, формата на обучение и видът на подкрепата се определят индивидуално по приложимия нормативен ред.

4. Анализът налага прилагането на последователни превантивни дейности от общата подкрепа и, при наличие на нормативните предпоставки, на допълнителна подкрепа въз основа на оценка на индивидуалните потребности и план за подкрепа.

Б/ Идентифицирани рискови фактори и потребности

В училищната общност могат да бъдат установени следните групи фактори и потребности:

обучителни затруднения, пропуски, недостатъчно владение на българския книжовен език или необходимост от допълнително обучение и консултиране;

социално-икономически, семейни или миграционни фактори, продължителни отсъствия, риск от отпадане, насилие, пренебрегване или противообществено поведение;

специални образователни потребности, увреждания, хронични заболявания и необходимост от достъпна среда, разумни улеснения или специализирана подкрепа;

изявени дарби и способности, за чието развитие е необходима целенасочена допълнителна подкрепа.

Подкрепата се планира целенасочено и устойчиво и се проследява чрез конкретни резултати, като се избягват стигматизиращи определения и разгласяване на чувствителна информация. Особено внимание се отделя на:

подкрепата при преходите след IV, VII, X и XII клас и при избора на подходящ профил, професия, форма на обучение или последващо образование;

развитието на силните страни и изявените способности чрез подходящи занимания, състезания, олимпиади, проекти и индивидуализирани дейности;

предоставянето на своевременна обща и допълнителна подкрепа и пълноценното участие на учениците в училищната общност.

РАЗДЕЛ 2

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

1. Програмата е насочена към премахване на пречките пред достъпа, ученето, участието и развитието и към създаване на равни възможности за всички ученици.

2. Основна цел:

Гарантиране на правото на качествено образование и пълноценно участие на всеки ученик в сигурна, достъпна и подкрепяща среда чрез:

подкрепа за личностно развитие, съобразена с индивидуалните потребности, способности и силни страни;

приемане и зачитане на индивидуалността, достойнството и правото на участие на всеки ученик.

За постигане на основната цел се определят следните подцели:

осигуряване на достъпна физическа, психологическа, социална и обучителна среда;
ранно разпознаване на потребностите и прилагане на системен, координиран и проследим подход;

осигуряване на равнопоставеност, разумни улеснения при необходимост и недопускане на дискриминация;

изграждане на позитивен организационен климат, основан на сътрудничество, ефективна комуникация, участие и споделена отговорност.

РАЗДЕЛ 3

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна и се организира съгласно ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование въз основа на установените потребности на децата и учениците.

А/ Обща подкрепа за личностно развитие

1. Общата подкрепа се предоставя от постъпването на ученика в училището, насочена е към развиване на потенциала на всеки ученик и гарантира участието и изявата му в образователния процес и в дейността на училището.

2. Дейностите за обща подкрепа са част от стратегията и годишния план за дейността на училището и включват:

екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти за обмен на информация, определяне на дейности и проследяване на резултатите;

допълнително обучение и допълнително консултиране по учебни предмети при установена потребност;

взаимодействие с родителите и насърчаване на активното им участие в подкрепата;
кариерно ориентиране, занимания по интереси и възможности за участие и изява;
позитивна дисциплина, превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение при зачитане правата и достойнството на ученика;

грижа за здравето, библиотечно-информационно обслужване, логопедична работа и поощряване с морални и материални награди;

дейности за превенция на обучителните затруднения, отсъствията и ранното напускане и за изграждане на сигурна и приобщаваща училищна среда.

В началото на учебната година директорът определя със заповед координатор за организиране и координиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 7 от Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа се предоставя от учителите и другите педагогически специалисти съобразно техните функции и установените потребности. При необходимост се организира екипна работа с класния ръководител, психолога, педагогическия съветник, логопеда,

СУ „Васил Левски“

7650 гр. Дулово, обл. Силистра, ул. „Кирил и Методий“ № 11,
тел.0864/ 22267; su-dulovo.com; e-mail: info-1900301@edu.mon.bg

ресурсния учител, медицинския специалист и други специалисти.

Конкретните дейности, срокове, отговорници и начинът за проследяване се определят в съответните училищни планове, графици, протоколи и документи за подкрепа.

Потребността от обща подкрепа се разпознава чрез наблюдение, анализ на напредъка и участието, екипни обсъждания и взаимодействие с ученика и родителя, при спазване на професионалната конфиденциалност и правилата за защита на личните данни.

Кариерното ориентиране се осъществява за учениците от I до XII клас чрез информирание, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване.

Библиотечно-информационното обслужване осигурява свободен достъп до информация и подпомага четивната и информационната грамотност, самообразованието и гражданската отговорност.

Общата подкрепа се осъществява и чрез следните форми на участие и взаимодействие:

- включване на ученици от уязвими групи в Ученическия съвет, занимания по интереси, доброволчески и училищни инициативи;

- прилагане на подходи за взаимопомощ и учене между връстници;

- дейности за превенция и интервенция по училищния механизъм за противодействие на тормоза и насилието;

- прилагане на Етичния кодекс на училищната общност и правилата за недопускане на дискриминация;

- развитие на социални, творчески, дигитални, граждански и здравни компетентности, лидерство и умения за работа в екип;

- участие в проекти, програми, форуми и инициативи на общинско, областно, национално и международно равнище;

- сътрудничество с институции и организации, работещи за закрилата, образованието и развитието на децата и младите хора;

- участие в ученически олимпиади, състезания и други достъпни форми за изява и себerealизация;

- поощряване с морални и материални награди по реда, определен в ЗПУО и Правилника за дейността на училището;

- логопедична работа при идентифицирана потребност.

Б/ Допълнителна подкрепа за личностно развитие

1. Допълнителна подкрепа се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби или с хронични заболявания по реда и при условията на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.

2. При данни за необходимост от допълнителна подкрепа се предприемат действия за оценка на индивидуалните потребности и за сформиране на екип за подкрепа за личностно развитие със заповед на директора.

3. Екипът извършва функционална оценка на индивидуалните потребности, определя вида и формата на подкрепата, разработва и изпълнява план за подкрепа и проследява напредъка в сътрудничество с ученика и родителя.

4. При изявени дарби оценката и подкрепата се насочват към конкретните области на способности и към условията за тяхното развитие и изява.

5. При специални образователни потребности оценката се извършва от екип от специалисти съобразно индивидуалния случай и изискванията на Наредбата за приобщаващото образование.

6. При наличие на риск се оценяват рисковите и защитните фактори в ситуацията на ученика и неговата среда и се планират образователни, психологически и социално-педагогически мерки.

7. При хронично заболяване се оценява влиянието на здравословното състояние върху обучението, участието и необходимостта от подкрепа в сътрудничество с родителя

и медицинските специалисти.

8. Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности и плана за подкрепа, в който се определят конкретните дейности, специалистите, срокът и начинът за проследяване.

9. При наличие на нормативните предпоставки се разработват индивидуален учебен план и/или индивидуални учебни програми, които се приемат, утвърждават и контролират по установения ред.

10. Работата по конкретен случай е с определена продължителност и е насочена към автономното функциониране, развитието на силните страни, участието и предотвратяването на отпадане, проблемно поведение и социално изключване.

11. Допълнителната подкрепа може да включва:

- осигуряване на достъпна физическа, психологическа и социална среда, специализирани средства, помощни технологии, адаптирани материали и разумни улеснения;
- ресурсно подпомагане и работа със специалисти, определени според индивидуалните потребности;
- превенция на дискриминационни практики, насилие, тормоз и социално изключване;
- взаимодействие с Обществения съвет, родителите и партньорските институции при зачитане на компетентността и отговорността на всеки участник;
- участие на Ученическия съвет в дейности за приобщаване, гражданско и интеркултурно образование и превенция на рисковото поведение.

12. Допълнителна подкрепа може да бъде определена за следните категории:

- деца и ученици със специални образователни потребности;
- деца и ученици в риск и с хронични заболявания;
- деца и ученици с изяви дарби.
- В зависимост от индивидуалните потребности допълнителната подкрепа включва:
 - работа с дете или ученик по конкретен случай;
 - психо-социална рехабилитация;
 - рехабилитация на слуха и говора;
 - зрителна рехабилитация;
 - рехабилитация на комуникативни нарушения;
 - осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда;
 - предоставяне на специализирани средства и помощни технологии;
 - ресурсно подпомагане.

Родителят участва в работата на екипа и в изпълнението на плана за подкрепа при условията и по реда на Наредбата за приобщаващото образование. При отказ или липса на съдействие училището предприема действията, предвидени в нормативната уредба, включително взаимодействие с компетентните органи за закрила на детето, когато е налице риск за детето. Помощник на учителя се осигурява при условията на чл. 112 от Наредбата – при повече от трима ученици със СОП в паралелка, когато са с комплексни потребности, и когато това е определено в плановете им за подкрепа.

РАЗДЕЛ 4

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на потребности от обща подкрепа и определяне на конкретни дейности.	текущо през учебната година	класни ръководители; учители; координатор; педагогически специалисти	при установена необходимост
Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; проследяване на напредъка и участието.	текущо; регулярни срещи	класни ръководители; учители; координатор	документира се по установения ред
Определяне на координатор за организиране на общата и допълнителната подкрепа.	в началото на учебната 2026/2027 година	директор	със заповед на директора
Поощряване с морални и материални награди.	през учебната година	директор; педагогически специалисти	по реда на ЗПУО и училищния правилник
Библиотечно-информационно обслужване и дейности за четивна и информационна грамотност.	през учебната година	библиотекар; учители по БЕЛ; класни ръководители	достъпно за всички ученици
Занимания по интереси и възможности за участие и изява.	през учебната година	ръководители на занимания по интереси; учители	с приоритетно включване при установена необходимост
Кариерно ориентиране и консултиране, включително при преходите след VII, X и XII клас.	през учебната година	педагогически съветник; класни ръководители; учители	съобразно училищната програма за кариерно ориентиране
Разпознаване на индикации за необходимост от допълнителна подкрепа и насочване към оценка на индивидуалните потребности.	текущо през учебната година	координатор; класни ръководители; психолог; педагогически специалисти	при спазване на нормативната процедура
Оценка на индивидуалните потребности и разработване/актуализиране на планове за подкрепа.	в нормативно определените срокове	екипи за подкрепа за личностно развитие	с участие на родителя и ученика според възрастта
Психологическа подкрепа, консултиране и психосоциална рехабилитация.	при установена необходимост	психолог; педагогически съветник; ЕПЛР	индивидуално и/или групово
Мерки за превенция на отсъствията, ранното напускане, насилието и проблемното поведение.	текущо през учебната година	директор; заместник-директори; класни ръководители; педагогически	взаимодействие с родители и институции

СУ „Васил Левски“

7650 гр. Дулово, обл. Силистра, ул. „Кирил и Методий“ № 11,
тел.0864/ 22267; su-dulovo.com; e-mail: info-1900301@edu.mon.bg

		съветник; психолог	
Подкрепа за участие на ученици с изявени дарби в олимпиади, състезания, конкурси и проекти.	през учебната година	учители; ръководители на отбори и проекти	съобразно установените способности и интереси
Приобщаващи инициативи и равнопоставено участие на ученици от различни социални, етнически и културни групи.	през учебната година	учители; класни ръководители; Ученически съвет	без допускане на стигматизиране и дискриминация
Съвместни превантивни и подкрепящи дейности с компетентни институции и организации.	по график и при необходимост	училищно ръководство; УКБППМН; педагогически съветник	МКБППМН, ДСП, МВР, РЗИ и други партньори
Квалификация и методическа подкрепа на педагогическите специалисти за работа в приобщаваща и мултикултурна среда.	съобразно плана за квалификационна дейност	директор; заместник-директор по учебната дейност; председатели на методически обединения	вътрешноинституционална и външна квалификация

ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите се финансират в рамките на утвърдения бюджет на училището, от национални и европейски програми и проекти, целеви средства, дарения и други законосъобразни източници. Разходите се извършват след одобрение от директора при спазване на правилата за финансово управление, контрол и отчетност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата се изпълнява чрез координирано взаимодействие между училищната общност и партньорските институции. Изпълнението ѝ се отчита в края на учебната година и се актуализира при промяна на нормативната уредба или на установените потребности.